

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autorka práce: Martina Housková

Název: Islámský fundamentalismus z psychologického hlediska

Vedoucí práce: Jan Polivka

Posuzuje: Jan Polivka

Formální stránka:

rozsah práce se ještě vejde na horní hranici povinného rozsahu, k úpravě nemám žádné vážnější připomínky. Překlepy jsou v mezích tolerance, autorka práce si dávala dobrý pozor na přepis různých jmen a zvládla je velmi obstojně. Snad jen na str.12, ř.10 mělo být Fukuyamy, na str.57 proti šáhovi (šáh malé -š-) nebo třeba velké -a- u slova arabský na str.40, ř.13 zdola. Poznámkový aparát je velmi bohatý, ten i citace jsou uváděny prakticky bez výjimky správně. Za stylistickou úroveň lze pochválit, práce je v dobrém slova smyslu čtivá, gramatické chyby jsem nezjistil. Struktura a členění práce vyhovují zpracovávanému tématu.

Po formální stránce bych vytkl příliš velký počet klíčových slov, stačila by polovina, aniž by došlo k nějaké výraznější informativní redukci

Obsahová stránka:

v první řadě je nutno konstatovat, že téma je velmi aktuální, ale obtížné a nutně se týká celé řady oborů. Běžně se spíše setkáváme s pracemi z oboru religionistiky, politologie a sociologie, obecně méně s interdisciplinárním pojetím, s propojením s psychologickou problematikou, která je ovšem z řady hledisek přínosnější a informativnější, protože nezůstává na úrovni deskripce, vcelku málo. Autorka se o to pokusila, což určitě je nutno hodnotit. Základní téma je zpracováno důsledně a se zájmem, je zřetelně vidět, že problematika autorku zaujala. Použila dost diverzifikovaných zdrojů, včetně cizojazyčných, setkáme se v textu i s údaji z nich čerpanými, což je jistě dalším kladem práce. Určitě bych ale nevynechal zásadní příspěvek Adorna, ale na druhé straně jasným pozitivem je uvedení a citování z díla Martyho a Applebyho.

Na str.17 a dále bych poněkud nesouhlasil s vymezením snad i setřením významů dogmatismu a dogmatu, dogmatismus lze obecně chápat dost šíře (viz např. již zmíněný Adorno), podobně dogmatické myšlení, dogma naopak se docela dobře může vejít do mezi axiomů. Je sice pravda, že část protestantismu, právě fundamentalistická, často trvá na doslovných pojetích Písma, ale šíře je zde hodně velká, až k liberalistickým (někdy i libertinstickým), racionalizujícím a racionalistickým interpretacím, kde ani nezbývá místo pro otovskou numinozitu a tajemství jako takové a dochází k vyprázdňení náboženství. V katolickém pojetí dogmatu je rovněž situace poněkud složitější.

Dekmejianova charakteristika muta' assiba je považována obecně za poměrně výstižnou, byť autor zachází někdy dost volně s psychopatologickými termíny (např. zde paranoia). Nebezpečí patologizace různých extrémních hnutí je větší, než se běžně připouští, i

když tyto snahy jsou stále výrazně frekventované (nacismus, maoismus, „šilenci“ v čele hnutí místo relativně častých poruch osobnosti, atd.).

S tématem jistě také souvisí otázka přesvědčování a klimatu přesvědčování, až po problém patologických komunikačních technik, ať už záměrně nebo nezáměrně používaných, ale to je další obsáhlé téma, kterému se nelze v rozsahu bakalářské práce věnovat.

Správnější by byla také formulace Počátky křesťanského fundamentalismu (nebo snad ještě přesněji Počátky fundamentalismu v křesťanství), než výraz Křesťanské počátky fundamentalismu.

Našly by se jistě i některé další možné výhrady, ale lze oprávněně tvrdit, že by nijak podstatně nesnižovaly celkovou kvalitu práce, která je velmi dobrá a přesahuje v přemýšlivosti a celkové koncepci obvyklý rámec bakalářských prací. Je přínosné, když se recenzent dozví v posuzované práci i něco pro něj nového, což se mi tentokrát stalo.

Závěr:

je celkem jasný. Dobře vybrané a kvalitně zpracované téma, mezi bakalářskými pracemi zjevný nadprůměr. Rád doporučuji k obhajobě.

.....
